

Regulamentul privind gestionarea și protejarea spațiilor verzi din satul Călinești

I. Principii generale

1. Primăria satului Călinești recunoaște dreptul fiecărei persoane fizice la un mediu sănătos și echilibrat ecologic, accesul liber pentru recreere în spațiile verzi, în condițiile respectării prevederilor legale în vigoare.

2. Prezentul Regulament pentru protejarea și gestionarea spațiilor verzi din satul Călinești (în continuare – Regulament) vine să reglementeze activitățile de gestionare și protecție a spațiilor verzi de folosință generală, spațiilor verzi cu acces limitat, spațiilor verzi cu profil specializat, spațiilor verzi cu funcții utilitare prevăzute, aflate pe terenurile de proprietate publică din intravilanul primăriei, printre care sunt:

a) Parcuri și zone de odihnă;

b) Spații verzi aferente instituțiilor publice (instituție de învățământ, grădiniță de copii,

casă de cultură, unități sanitare sau de protecție socială, edificii de cult);

c) Spații verzi pentru protecția bazinelor acvatice din intravilanul localităților;

d) Plantațiile verzi din aliniamentele străzilor;

e) Spații verzi destinate activităților sportive precum stadion, terenuri înverzite;

f) Cimitire.

3. Nu fac parte din spațiile verzi și nu constituie obiectul prezentului Regulament, vegetația inclusă în fondul forestier, perdelele de protecție amplasate pe terenurile cu destinație agricolă, fondul ariilor naturale protejate de stat, perdelele de protecție a bazinelor acvatice amplasate în extravilanul localității.

4. Regulamentul este întocmit în concordanță cu angajamentele din Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030 și Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, în corespundere cu prevederile Legii nr. 591 din 23.09.1999 „Cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale”, art. 11 alin. (1) din Legea nr. 239 din 28.11.2007 „Regnuluivegetal”, Legea nr. 1515 din 16.06.1993 „Privind protecția mediului înconjurător”, Codul Silvic al Republicii Moldova din

21.06.1996, Convenției privind accesul la informație, accesul la justiție în probleme de mediu (Convenției de la Arhus).

Regulamentul are menirea să sporească nivelul de protecție a spațiilor verzi, buna gestionarea lor și să contribuie la creșterea gradului de încredere din partea cetățenilor.

5. Prezentul Regulament este obligatoriu pentru toate persoanele fizice care au acces la spațiile verzi, la fel și pentru persoanele juridice care dețin spațiile verzi în administrare, gestiune, folosință, arendă sau proprietate.

6. Regulamentul prevede o cooperare a Administrației Publice Locale în mod special cu Întreprinderea Municipală Calinapa, cu sectorul neguvernamental, mass-media și comunitatea în vederea gestionării și protecției spațiilor verzi din teritoriul subordonat.

II. Noțiuni și expresii

7. Noțiuni și expresii, utilizate în prezentul Regulament:

Spațiu verde – sistem armonizat arhitectural, format din elemente ale complexelor peisagistice intravilane și extravilane ale localităților urbane și rurale (peisaje naturale, sectoare ale cursurilor de apă și bazine acvatice, construcții rutiere, horticoale, locative), important din punct de vedere estetic, biologic și ecologic, care include, de regulă, o comunitate de vegetație (lemnoasă arborescentă, arbustivă, floricolă și erbacee) și animale;

Parc – spațiu verde, cu suprafața de peste 20 de hectare, care oferă, într-un cadru vegetal bogat și variat, posibilități de recreere cu exercitare de activități compensatorii din sfera odihnei active (sport, jocuri în aer liber) și pasive sau de activități cu caracter cultural (spectacole etc.);

Pădure-parc – spațiu verde, rezultat din amenajarea pentru odihnă și agrement a masivelor forestiere existente în raza de folosință a spațiului urban, care cuprinde adăposturi pentru vizitatori, terenuri de camping, terenuri de sport, amenajări nautice etc.;

Grădină – spațiu verde, cu suprafața de circa 3-20 de hectare, care servește pentru odihna și recreerea zilnică a locuitorilor din zonele limitrofe, cuprinzând arii plantate cu arbori și arbuști decorativi, plante floricoale și de gazon;

Scur – spațiu verde, cu suprafață de până la 3 hectare, amplasat, de obicei, între străzi, cu funcții de odihnă și de facilitare a circulației pietonilor de la o stradă la alta; Spații verzi din cuprinsul arterelor de circulație – alinamente de arbori și fâșii de vegetație cu lățime diferită, în funcție de caracterul și importanța arterei, pentru ameliorarea ambianței urbane și aspectului estetic al căilor de circulație.

Inventar arboricol – listă completă a patrimoniului vegetal din localitate cu specificația speciei, amplasării, vârstei și stării sanitare elaborat de către APL cu sprijinul SIL-Călinești cu revizuire anuală, cu informarea și consultarea

comunității și aprobarea din partea Plan local de plantare a arborilor și arbuștilor – se elaborează de către APL cu sprijinul SIL-Călinești și se prezintă localnicilor cu revizuire anuală, se aprobă de către consiliul administrativ.

Inventar al spațiilor verzi – listă completă însoțită de un plan de localizare, a tuturor spațiilor verzi din localitatea Călinești cu specificația statutului (conform noțiunilor definite mai sus în Punctul I, paragraful 2), suprafețelor și descrierea situației existente elaborat de către APL cu sprijinul SIL-Călinești cu revizuire anuală, cu informarea și consultarea comunității și aprobarea din partea consiliului administrativ.

III. Spații verzi, scopul și importanța

8. Spațiile verzi, indiferent de apartenență și destinație, servesc la îmbunătățirea calității mediului, menținerea echilibrului ecologic și a genofondului autohton, la îmbogățirea asortimentului de plante ornamentale, menținerea și protejarea obiectelor naturale prețioase și la armonizarea peisajelor artificiale cu cele naturale în vederea realizării unei ambianțe favorabile desfășurării activităților antropogene.

9. Importanța spațiilor verzi este condiționată de următoarele funcții:

- a) îmbunătățirea calității mediului prin reducerea poluanților și îmbogățirea atmosferei cu oxigen;**
- b) conservarea resurselor de apă, combaterea eroziunii solurilor și alunecărilor de teren;**
- c) reducerea zgomotului;**
- d) influența pozitivă asupra stării de sănătate fizică și psihică a oamenilor;**
- e) armonizarea peisajelor artificiale cu cele naturale;**
- f) îmbunătățirea aspectului estetic-arhitectural al localităților;**
- g) crearea cadrului adecvat practicării sportului, turismului și altor activități recreative.**

10. Terenurile spațiilor verzi :

Spațiile verzi includ:

- a) terenuri de folosință generală din perimetrul intravilanului și extravilanului localităților rurale;**
- b) terenuri cu spații verzi din localitățile rurale;**
- c) terenuri din zonele turistice și de agrement;**

d) terenuri ocupate de rețeaua rutieră a spațiilor verzi, linii parcelare și linii de transport

de energie electrică, iazuri și lacuri;

e) pepiniere și plantații de arbori și arbuști decorativi;

f) terenuri ocupate de construcții și instalații care aparțin gospodăriei spațiilor verzi;

g) terenuri neproductive: mlaștini, stîncării, pante abrupte, terenuri afectate de alunecări, sărături.

IV. Drepturile și obligațiile persoanelor fizice sau juridice.

11. Statul recunoaște dreptul fiecărui om la un mediu sănătos și estetic plăcut, precum și la odihnă în spațiile verzi, asigurînd în acest scop, în conformitate cu legislația:

a) accesul deplin și liber, fără discriminări de nici un tip, fără perceperea unor taxe, cu

asigurarea accesului pentru persoanele cu necesități fizice speciale, în spațiile verzi de

proprietate publică;

b) dreptul de a contribui la amenajarea teritoriilor, la crearea aliniamentelor de arbori și arbuști.

11. Dezvoltarea și protecția spațiilor verzi constituie o obligație generală a locuitorilor

țării, aceștia fiind datori:

a) să nu contribuie la formarea gunoiștilor, la poluarea cu chimicale, resturi animaliere, deșeuri menajere, produse petroliere și cu alte substanțe nocive a teritoriilor și bazinelor de apă din spațiile verzi;

b) să respecte, în spațiile verzi, regulile de apărare împotriva incendiilor;

c) să nu efectueze tăieri neautorizate sau vătămări ale arborilor și arbuștilor, deteriorări ale rondourilor de flori și ale gazoanelor, distrugeri ale mușuroaielor și cuiburilor de păsări, ale construcțiilor utilitare și ornamentale.

12. Persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, sunt obligate:

a) să asigure integritatea și îngrijirea spațiilor verzi;

b) să contribuie, prin crearea de spații verzi, la prevenirea alunecărilor de teren, combaterea salinizării, înmlăștinirii și eroziunii solurilor;

- c) să asigure, în termene optime, renovarea și reparația capitală a spațiilor verzi;**
- d) să coordoneze cu organele teritoriale ale autorității centrale pentru mediu și cu autoritățile administrației publice locale toate lucrările preconizate în spațiile verzi și propunerile privind îmbunătățirea amenajării acestora.**

V. Administrarea și gospodărirea spațiilor verzi

13. Spațiile verzi folosite în interes public constituie obiectul exclusiv al proprietății publice și

nu pot fi privatizate sau arendate.

14. Spațiile verzi de pe terenurile aflate în proprietate privată sunt proprietatea deținătorilor

de terenuri private.

15. Prin administrarea și gospodărirea spațiilor verzi se asigură următoarele obiective:

- a) dezvoltarea durabilă a spațiilor verzi și menținerea biodiversității lor;**
- b) intensificarea funcțiilor de protecție a apelor, igienico-sanitare, de reglare climatică și a altor funcții ale plantelor în scopul ocrotirii sănătății populației și protecției mediului;**
- c) regenerarea, extinderea, ameliorarea compoziției și a calității spațiilor verzi;**
- d) elaborarea și aplicarea unui complex de măsuri privind aducerea și menținerea spațiilor verzi în starea corespunzătoare funcțiilor lor.**

VI. Crearea, regenerarea și îngrijirea spațiilor verzi

16. Crearea, reconstrucția, renovarea și reparația capitală a spațiilor verzi

Se îndeplinesc în baza unui proiect dendrologic sau amenajament silvic și a documentației de

urbanism și amenajare a teritoriului, cu avizul expertizei ecologice de stat.

17. Regenerarea spațiilor verzi

a) Autoritățile administrației publice locale, prin intermediul deținătorilor de terenuri, sînt obligate să asigure reîmpădurirea și renovarea terenurilor destinate regenerării cuvegetației arborescentă, floricolă și de gazon.

b) Compoziția, schemele și tehnologiile de regenerare a spațiilor verzi se stabilesc conform normelor tehnice și proiectelor coordonate cu organele

teritoriale ale autorității central pentru mediu și, după caz, cu instituțiile respective ale Academiei de Științe a Moldovei.

c) Lucrările de regenerare se vor executa cu material forestier și floricol de reproducere calitativ, provenit din pepiniere și alte plantații de arbuști decorativi, care, prin proprietățile lor biologice, morfologice etc., au o valoare estetică și nu acționează dăunător asupra sănătății populației și animalelor.

d) La regenerarea spațiilor verzi din localitățile rurale, se va acorda prioritate speciilor autohtone mai rezistente la condițiile locale.

18. Îngrijirea spațiilor verzi:

a) Îngrijirea spațiilor verzi se asigură de către proprietarii și gestionarii acestora, conform tehnologiei și agrotehnicii stabilite.

b) Proprietarii și gestionarii de terenuri cu spații verzi sînt obligați să asigure îngrijirea la timp și păstrarea acestora în limitele hotarelor lor .

c) Proprietarii și gestionarii de terenuri cu formațiuni silvice (păduri-parc, parcuri etc.)

sunt obligați să realizeze măsurile de menținere și îngrijire a arboreturilor în conformitate cu normele tehnice și cerințele de îmbunătățire a compoziției lor, de

efectuare la timp a lucrărilor sanitare și de reconstrucție.

d) Proprietarii și gestionarii de spații verzi sunt însărcinați să asigure pe tot parcursul

anului 9 inclusiv în cazuri excepționale neprevăzute) mentenanța tehnică specifică

mobilierului aflat în spațiile publice cu destinație recreativă și ornamentală precum este

mobilierul, sistemul de iluminare, gard și stâlpi de delimitare, terenuri sportive, dispozitive de colectarea deșeurilor, suprafețe specifice pentru unele activități (nisip).

e) Pe parcursul perioadei de vegetație, începând cu luna aprilie și până în luna octombrie,

se îndeplinesc următoarele lucrări:

- Salubritatea zonelor verzi (cu implicarea voluntarilor, funcționarilor, elevilor, studenților, etc.),
- Irigarea la timp a plantelor din spațiile verzi,
- Cositul și greblatul gazoanelor/ierbii,

- Plivirea rondurilor cu flori, afânarea solului, curățarea florelor uscate și trecute,
- Combaterea bolilor și vătămătorilor.

f) Pe întreg parcursul anului se efectuează cercetarea plantațiilor verzi, în vederea

planificării lucrărilor necesare la restabilirea și renovarea acestora.

g) În perioada februarie-martie se îndeplinesc lucrările de curățare a arborilor și arbuștilor pentru formarea ornamentului.

h) Pe parcursul anului, în funcție de tipurile spațiilor verzi, se va organiza plantarea

arborilor, arbuștilor, arbuștilor decorativi și plantelor floricole.

VII. Paza și protecția spațiilor verzi

19. Paza spațiilor verzi

a) Paza spațiilor verzi și integritatea obiectivelor din ele este asigurată de către proprietarii și gestionarii acestora și colaboratorii organelor de interne.

b) Colaboratorii organelor de interne și ai gărzii forestiere sunt obligați să acorde ajutorul solicitat de proprietarii și gestionarii spațiilor verzi în vederea prevenirii și combaterii acțiunilor ilicite de deteriorare sau distrugere a obiectivelor și vegetației din spațiile verzi.

c) Proprietarii și gestionarii spațiilor verzi pot apela la susținerea organizațiilor obștești, a populației și organelor mass-media privind efectuarea controlului obștesc și informarea opiniei publice asupra respectării regimului spațiilor verzi.

20. Restricții de folosire a spațiilor verzi

(1) Pentru anumite categorii de spații verzi, autoritățile administrației publice locale stabilesc, de comun acord cu organele teritoriale ale autorității centrale pentru mediu, restricții de folosire a acestora, care au destinație de a asigura protecția spațiilor verzi.

(2) Restricțiile se stabilesc în acte normative pasibile de publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și se aduc la cunoștința populației prin intermediul mass-media și al mijloacelor tehnice de informare (panouri, difuzoare staționare și mobile etc.).

21. Protecția spațiilor verzi

(1) Protecția spațiilor verzi se efectuează în baza programelor privind folosirea, regenerarea,

paza și protecția acestora și include un complex de măsuri organizatorice și economice, care se realizează ținându-se cont de particularitățile biologice ale vegetației și spațiilor verzi și care asigură protecția acestora de distrugere, degradare și alte acțiuni dăunătoare.

(2) Menținerea stării fitosanitare cuvenite a spațiilor verzi se efectuează de către proprietarii și gestionarii acestora prin realizarea măsurilor de prevenire a răspîndirii și de combatere a bolilor și dăunătorilor plantelor.

22. Măsurile de protecție a spațiilor verzi împotriva bolilor și dăunătorilor

(1) Proprietarii și gestionarii spațiilor verzi realizează următoarele măsuri de protecție:

a) efectuează amenajarea sanitară a spațiilor verzi;

b) depistează sectoarele degradate și vătămăte de boli și dăunători;

c) țin evidența și prognozează dezvoltarea bolilor și dăunătorilor;

d) efectuează măsurile de protecție împotriva bolilor și dăunătorilor.

(2) Protecția spațiilor verzi împotriva bolilor și dăunătorilor se efectuează, de regulă, prin acțiuni preventive, metode biologice și integrate. Aplicarea chimicalelor pentru

combaterea bolilor și dăunătorilor este strict limitată și coordonată cu instituțiile sanitare de mediu.

23. Amenajarea spațiilor verzi

(1) Amenajarea spațiilor verzi include un sistem de măsuri pentru asigurarea gospodăririi raționale a acestora, regenerarea eficientă, paza și protecția lor, estimarea valorilor recreative și pentru ameliorarea mediului.

(2) Amenajarea spațiilor verzi se efectuează, conform unui sistem unic, de către serviciile speciale de amenajament silvic în baza contractului cu autoritățile publice locale, o dată la 10 ani, din contul bugetelor locale, și include următoarele lucrări:

a) delimitarea hotarelor și organizarea internă a teritoriilor;

b) executarea de lucrări topografico-geodezice și de cartografiere specială;

c) inventarierea, prin determinarea compoziției și vîrstei arboreturilor, a caracteristicilor calitative și cantitative;

d) stabilirea terenurilor care necesită efectuarea lucrărilor de îngrijire, de igienă și de

reconstrucție, a măsurilor de regenerare, ameliorare, pază și protecție și a altor măsuri, precum și determinarea ordinii și modalităților de executare a lor;

e) determinarea volumului tăierilor de îngrijire, de igienă, de reconstrucție și a altor

lucrări silvice;

f) stabilirea volumului de măsuri destinate regenerării, apărării împotriva incendiilor,

bolilor și dăunătorilor, precum și a volumelor altor lucrări;

g) inventarierea și evaluarea stării construcțiilor utilitare (mobilier și toate alte tipuri de construcții cu destinație recreativă și ornamentale aflate în spațiile verzi).

(3) Amenajamentele spațiilor verzi proprietate publică sunt coordonate cu organele silvice și aprobate de organele teritoriale ale autorității centrale pentru mediu, fiind obligatorii pentru gestionarii de terenuri cu spații verzi.

24. Evidența spațiilor verzi

(1) Evidența spațiilor verzi are drept scop organizarea folosirii raționale a acestora, a

regenerării și protecției lor eficiente, cu exercitarea controlului sistematic al schimbărilor calitative și cantitative, asigurarea întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor și cetățenilor cu informații despre spațiile verzi.

(2) Evidența spațiilor verzi se efectuează de către autoritățile administrației publice locale, în baza datelor de inventariere, pentru toate categoriile de spații verzi.

(3) Autoritatea centrală pentru mediu ține Registrul național al spațiilor verzi, iar autoritățile administrației publice locale - registrele locale ale spațiilor verzi.

25. Răspunderea pentru încălcarea legislației privind spațiile verzi

Persoanele fizice și juridice poartă răspundere administrativă sau penală, în conformitate cu legislația în vigoare, în cazul:

a) folosirii neautorizate a terenurilor cu spații verzi;

b) nerespectării cerințelor privind proiectarea, construirea și darea în exploatare a

obiectivelor în spațiile verzi;

c) atribuirii terenurilor pentru construcții în spațiile verzi fără coordonarea cu organele

teritoriale ale autorității centrale pentru mediu și informarea populației;

d) desfășurării neautorizate a activităților economice, de turism și agrement în spațiile

verzi;

e) ocupării nelegitime a terenurilor cu spații verzi;

f) tăierilor ilicite, vătămării plantelor sau a unor părți din ele;

g) nimicirii sau vătămării spațiilor verzi în urma incendiilor sau comportării iresponsabile cu focul;

h) distrugerii sau deteriorării indicatoarelor de avertizare și restricție, panourilor informaționale, construcțiilor utilitare;

i) poluării spațiilor verzi cu ape reziduale, chimicale, deșeuri de producție și menajere;

j) reducerii suprafețelor spațiilor verzi;

k) distrugerii sau deteriorării drumurilor, aleelor, sistemelor de drenaj, instalațiilor

tehnice și inginerești;

l) decopertării litierei și deteriorării păturii vii și a stratului de sol fertil în alte scopuri

decît cele silvice;

m) colectării plantelor medicinale, pomușoarelor, fructelor, ierbii de gazon;

n) pășunatului;

o) capturării și nimicirii animalelor;

p) pescuitului în perioadele de prohibiție;

q) amplasării neautorizate a stupilor sau prisăcilor;

r) circulației și parcării autovehiculelor și altor mijloace de transport în locurile neautorizate;

s) plimbării și scăldării câinilor și altor animale care pot afecta starea spațiilor verzi;

t) spălării autovehiculelor și altor mijloace de transport în bazinele acvatice, în apropierea izvoarelor și în alte locuri neautorizate.

u) încălcării regulilor sanitare în spațiile verzi.